

Naturskyddsföreningen Tyresö

Verksamhetsberättelse för Tyresö Naturskyddsförening år 2012

Medlemsantal

Årskiftet 2012/2013 var det totalt 1.428 medlemmar i föreningen. Det är en ökning med 41 medlemmar sedan förra årsskiftet. Av dem är 734 st. huvudmedlemmar och 693 st. familje-medlemmar. Året innan ökade föreningen med 104 medlemmar. Föreningen bildades 1970 under namnet Tyresö Miljövårdsförening och blev en del av Naturskyddsföreningen 1991.

Naturskyddsföreningen i hela landet hade vid årsskiftet ca.?? medlemmar, mot ca. 192.000 st året innan.

Styrelse

Styrelsen har haft 8 st. möten under året och består av:

Ordinarie:

Solveig Dahl , ordf

Helena Hartzell, v. ordf.

Åke Ogenborg, kassör

AnnJeanette Keinonen

Ann-Christin Lundgren

Suppleanter:

Tomas Andreason

Madelene Tillbom

Jenny Fors

Ingemar Enocsson

Revisorer

Revisorer har varit Ulf Ahnskog med Stefan Mörth som ersättare.

Valberedning

Valberedning har varit Allan Toomingas och Peter Bylund.

Allan var sammankallande.

Programblad

Vårt programblad har även i år utkommit med 2 nummer. 1 Höstprogram och 1 Vårprogram. Susanne Lybeck gjorde de fina programmen! Och AnnJeanette gjorde alla fina programaffischer som satts upp på kommunens anslagstavlor t.o.m. årsskiftet. Anslagstavlorna har nu lagts ner så vi kan bara sätta upp affischer på Alby, Biblioteken och Föreningsgården

Aktiviteter

Tisd. 20 mars gjorde vi ett **studiebesök på Henriksdals reningsverk**, dit vårt avloppsvatten går. Det skedde i samarbete med Haninge Naturskyddsförening.

Lör 31 mars var det dags att **för sista gången städa och förbereda Stensjödalen** för att ta emot årets första gäster.

Lör den 14 april arrangerade vi **Lammvisning på Uddby gård kl. 11 och kl. 14**. Det var snöstorm och strömavbrott så Martin hade gjort en liten hage i maskinhallen för lammen. Trots busvädret kom ca 12 personer båda gångerna för att beundra och klappa de fina små lammen.

Ons 18 april gick vi, som året innan, på **Grodkonsert vid Kolardammarna** under ledning av grodexpert Pär Brännström.. Grodorna hade inte riktigt kommit igång men "GrodPär" hittade några paddor och deras rom som han proffsigt berättade om. Bävern, som nu etablerat sig i Kolardammen var också igång. Ca. 20 personer deltog

Lör 5 maj hade vi program om **"Livets viktigaste frukost"** på Alby. Tyresös biodlare Lennart Lundqvist visade sin genomskinliga bikupa och berättade om bins liv och arbete. Vi poängterade naturligtvis sälgens betydelse för bidrottningarna när de vaknar ur dvalan på våren. Då gäller det att de hittar en blommande säl för att äta pollen och kunna lägga ägg. Vi planterade därför några sälkott. Ca. 25 pers. deltog

Lör 26 maj Smådjurshävning vid Kolardammen Ca. 20 personer deltog

Mån 21 maj Naturens skafferi. 6 deltagare som tillsammans med Solveig samlade ätbara växter på Alby och tillagade en måltid i matsäckstugan.

Lör 2 juni Kvällspaddlingen på Albysjön blev inställd. Få anmälningar!

Tis 12 juni Naturvandringen på Årsta holmar genomfördes trots regnväder, men ingen från Tyresö deltog.

Fre. 15 juni Bäverspaning med Peter Bergkvist. 24 deltagare varav 6-7 barn. Tyvärr blev bävrarna störda av hundar och folk, och sågs bara på mycket långt håll.

Sön. 17 juni Vandring Lindskär- Slumnäs i Erstavik blev inställd pga ösregn.

Tis 19 juni Bergianska Trädgården i samarbete med Haninge. Få deltog.

Lör 7 juli Resa till Kymmendö från Trinntorp. Samarbete med Haninge. En mycket trevlig och lyckad dag. Ca. 40 pers deltog.

Lör 11 augusti Ängsslåtter vid Ahlstop. Samarbete med kommunen och Hembygdsföreningen. Sol, höslåtter till fiolmusik och berättelser av folklivsberättare Marina Granlund i tidstypiska kläder. Härlig dag! Jonas höll kurs i hur man hanterar lien. Ca. 40 deltagare.

Lör 25 augusti Besök i kohagen. Fungerade bra. Barnen fick klappa kossor som Martin bundit vid staketet. Ca. 50 deltagare.

Lör 25 aug. på kvällen kl. 21 Spännande nattfjärilsskådning med Mårten Nilsson. Vi lärde oss att det finns ca. 1.650 olikaarter nattfjärilar och ca. 100 arter dagfjärilar. Nattfjärilar blir mat åt bl.a. fladdermöss. 14 personer deltog.

Fre 31 aug. Svampplockning till utställningen. Åke och 3 pers som anmält sig plockade svamp i Alby på torsdagen eftersom det var regnvarning för fredagen.

Lör 1 sept. Tyresöfestivalen. Hällregn på morgonen så vi fick möjlighet att stå inomhus i "Kvarnhjulet". Vi hade svampbord med inhyrd svampkonsulent, böcker, holkar och Naturquis med 10 frågor som vi satte upp på väggarna. Mycket folk trots regnet.

Sön 7 okt "Sagornas skog" i Alby. I samarbete med kommunens kulturavd. och Friluftsförbundet. En härlig sensommardag med olika djurspår att följa och uppgifter att lösa. I skogen kunde man möta Moster Mossa (Solveig) som berättade om hur hon använder olika sorters mossor och vid Bergakungens sal berättade Bergadrottningen (skådespelaren Marina Granlund) sagor o sägner för stora och små. Där satt också en "skogsman" (Åke) och täljde. Friluftsförbundet hade spänt linor mellan träden där man kunde gå och sedan grilla ett pinnbröd eller äpple. Ett mycket lyckat arrangemang som vi fick mycket uppskattning för. Ca. 250 pers deltog. Mest barnfamiljer.

7 okt Långvandring från Nyfors till Tyresta by. Under ledning av Jonas Hedlund som berättade om skogen och dess olika värden.

20 okt Grottkrypning i Klövberget med van guide. 20 pers

Tors 8 nov Ekobymöte i kulturcaféet. Mia Torpe, miljöchef i HSB, talade om sina erfarenheter av Understenshöjdens Ekoby. Speciellt Inbjudna var politiker och kollektivhusföreningen. 4 politiker var där

Sön 11 nov Strandskyddsmanifestation vid Strandbadet. Vi kantade vägen till badberget med marschaller och tände en eld och njöt av den vackra vattenutsikten och stjärnhimlen. Vi fick inte skicka iväg asiatiska lyktor pga nya bestämmelser. Vi var 5 st .

Tors 15 nov Grön Översiktsplan del 1. Seminarium om vad en Översiktsplan är med Planarkitekt Carolina Fintling-Rue

Tis 27 nov Grön Översiktsplan del 2. Med kommunekolog Göran Bardun. En ÖP-grupp bildades.

Stensjödal

Olle Andersson och Katarina och Laurent från Hanningekretsen har skött uthyrningen detta sista år. Stiftelsen Tyrestaskogen vill nu själva driva verksamhet där. Upprustningen och iordningställandet av Stensjödal för att kunna hyra ut till skolklasser och andra grupper och medlemmar startade 1991 och varit till stor glädje och nytta för alla skolklasser och grupper som vid vandring och besök i Nationalparken, kunnat övernatta i denna gamla mjölnarbostad från 1800-talet. Ett särskilt tack till Olle Andersson och Stefan Mörth som på olika sätt arbetat med detta!

Naturens rum

Vår permanenta naturutställning på Alby: "Naturens rum" var även detta år öppen på helgerna kl. 10-16 och besöktes av många människor, särskilt familjer med barn, som verkligen uppskattar det. Vi är tacksamma till Orienteringsklubben Söder Sol, som driver caféet och hjälper oss att öppna och stänga samt hålla ett öga på rummet. Många gäster skriver tacksamma och förtjusta kommentarer i gästboken och det är roligt. Rummet används också av Naturskolan under vardagar plus av flera förskolor som får låna nyckel och vara där med barngrupper.

"Gissa djuret"-stigarna, som med hjälp av djurens spårtecken leder fram till älgen och räven som i full skala gömmer sig i naturen. Spåren börjar vid Matsäckstugan.

Natursnokar

Natursnokarna vänder sig i första hand till föräldrar och barn i förskoleåldern. Syftet med Natursnokarna är att lära barnen att njuta och uppskatta naturen. Tillsammans med andra familjer utforskar vi det vi ser. Ledare har varit Tiina Vinter, Anna-Mia Bergkvist och Helena Hartzell.

Sönd 13 maj Småkryp och andra vårtecken. Var rubriken på natursnokarnas våraktivitet.

Sön 7 okt "Moster Mossa i Sagornas skog":

Sön 14 okt Pinnar, stenar och småkryp

Lör 20 okt Grottkrypning i Klövbergsgrottan med Jonas Hedlund.

Sön 2 dec Besök hos bonden Martin på Uddby gård med ponnyridning. Hälsa på hos djuren och julpyssel med ull från fåren.

Sön 10 feb Spåra och spana. Leta spår av djur, spana på vinterfåglar vid naturskolans fågelmatning. Korvgrillning.

Politiskt arbete

Tackkort delades ut till kommunfullmäktige 16 feb. Med anledning av att de flesta av önskningarna på vår "Önskelista vid 100-årsjubileét uppfyllts, gjorde vi ett fint Tackkort med glada gröna gubbar vid de uppfyllda önskningarna. På kortet fanns också partiernas svar på miljöfrågor inför valet.

Nyforsvisionen

"Nyforsvision" som vi presenterade för politiker, planarkitekt och exploateringsingenjör på morgonmöten med kaffe vid Tyresö Flatens strand mittemot detaljplaneområdet. David Bracken Med anledning av att kommunen ska detaljplanelägga Nyfors arbetade vi fram vår uppmärksammade oss på den kulturmiljörapport som Sthlms Länsmuseum gjort vid Nyfors och gjorde en teckning med förslag på strandpromenad längs den aktuella stranden.

Yttranden

Föreningen har skrivit yttrande över **Nyforsplanen**. Vi fick också kontakt med andra grupper och enskilda som också skrivit yttranden och mailat in sina åsikter till kommunen, eftersom planen upprörde många. Under samrådstiden hade vi möte med folkpartiet och förklarade våra ståndpunkter.

Skrivelse ang. ny stor brygga vid Klövberget skickades till Byggnadsnämnden, Gruppledarna i pol. Partierna, bygglovschef och bygglovshandläggaren. Svar kom från Saweståhl, Marie Åkesdotter (Mp), Lotta Stjernfeldt (M) och Johan Rydén (Mp). Tomas besvarade brev från Saweståhl. Bygglovsansökan drogs sedan tillbaka.

Strandskyddsarbete

Sönd 20 maj gjorde styrelsen en vandring från Sandholmarnas badplats, längs Dyviks östra kust för att se hur stränderna, som tillhör Kommunen, ser ut. Efter gränsen för Sandholmarnas naturreservat upptäckte vi till vår stora förvåning en mängd stora och små brygganläggningar, som inte ligger på tomtmark. Vi fotade och sammanställde en **folder med "Frågor om strandskydd och bygglov för bryggor på allmän mark"**. Anki, Åke och Solveig hade ett möte med Sara Kopparberg då det visade sig att det fanns ett gammalt avtal sen kommunen köpte marken. Detta avtal ger tomtägarna här tillåtelse att bygga bryggor och bodar på stranden. Avtalet, som kommunen försökt få upphävt, varar till ca 2025.

Vi anser dock att allmänheten inte ska kunna hindras att vandra längs stranden. Vi föreslog också skyltning av stig längs stranden från Sandholmarna. **(Ska föreslås i ÖP)**

Media

Mitti-Tyresö träffade Åke, Solveig och Kjell Borgström (som också engagerat sig djupt i Nyforsplanen och samlat många namn till sitt yttrande) vid Gammelströmmen för intervju och fotografering. Resultatet blev en uppmärksamrad artikel i Mitti.

Föreningsfortbildning

Föreningen har under året deltagit i **2 kretskonferenser** (Åke och Solveig) **2 Länsdelger:**” Seminarium om hållbar samhällsutveckling” (Anki och Åke) , Seminariet ”Ny grön våg i Sthlmsregionen” som hölls i Årsta (Anki och Solveig),

Åke deltog i Naturskyddsföreningens **Riskonferens** i Eskilstuna 20-23 maj samt i en Närradiokurs i November.

Albyrådet

Tyresö Naturskyddsförening är representerad i rådet av Lennart Årnell.

Albyrådet har hand om fritidsverksamheter på Alby.

Kulturväxtrabatten på gårdsplanen i Alby

Rabatten, som anlades för 15 år sedan av Yngve Karlsson och Stefan Mörth i föreningen, upprustades i våras helt och hållet av Irja Hedman och Solveig. Rabatten, som var full av trädrötter grävdes ur med hjälp av grävskopa. På markduk i botten och presenning runt kanterna , för att förhindra ny inträngning av trädrötter, sorterades jorden från gamla rötter och skottades tillbaka. Efter att ha kompletterats med ett lass ny jord, planterades gamla och nya växtplantor. Rabatten har blommat mycket rikt och vackert hela sommaren till glädje för fjärilar, allmänhet och caféets gäster. I höstas sattes också en mängd vårlökar som snart kommer att visa sig.

Hemsida

Föreningen har en web-sida med adress: www.tyreso.naturskyddsforeningen.se

Stort tack till AnnJeanette Keinonen som skött hemsidan under året och skickat ut påminnelser inför de olika aktiviteterna.

Studiefrämjandet

Vi har under året samarbetat med Studiefrämjandet och redovisat våra aktiviteter till dem.

Vi får ett bidrag ca 2000:- därifrån. De betalar också halva summan av "Bergadrottningens" arvode.

Gemenskapskväll

Tisd 4 dec hade vi på Adventfest på Kulturcaféet med buffé. Alla som medverkat i föreningens arbete under året inbjöds. Det var 3:e året vi anordnade en speciell kväll för alla aktiva medlemmar. Det är viktigt att vi som personer och våra olika insatser uppmärksammas under trevliga former.

För Styrelsen i Tyresö Naturskyddsförening

Solveig Dahl, ordf.

Åke Ogenborg, kassör

Helena Hartzell, v.ordf